

eller Administrationsbetjente, der kan jeg dog ikke tvivle paa, at naar det vedkommende Instituts Regnskab beviser, at Renten stadig har været betalt, saa vilde Domstolene anse det for tilstrækkeligt Bevis, og det vil ikke kunne nytte en Debitor noget i et saadant Tilfælde at komme med det, at han bencægter at have betalt Rente af Obligationen i de Aar, der ere gaaede. Derfor tror jeg altsaa, at den Fare næppe er til Stede for Kreditforeninger eller andre saadanne Institutioner, og hvad dernæst private Retsforhold angaar, er det dog ikke saa stor en Banskælighed en Gang hvert tiende Aar at sikre sig Bevis for, at Renten er betalt. Det vil man jo dog kunne gøre ved Vidner eller deslige eller ved at lade Debitor — hvad han vel i de fleste Tilfælde ikke vil være uvillig til — give et Slags Kontrabevis eller i hvert Tilfælde dog ved at tilkalde Vidner paa, at Renten er betalt. — At man maa blive staaende ved de Regler, som ere givne her med Hensyn til Afbrydelse, som man plejer at kalde det, af Forældelser, nemlig saaledes, at den kun kan afbrydes enten ved Sagsanlæg eller Retsforfølgning — for at bruge et kortere og mere almindeligt Udtryk — eller ved Debtors Anerkendelse, men at den ikke mere kan afbrydes saaledes som hidtil ved ekstrajudicielt Paatrag, det anser jeg for ganske nødvendigt, det er noget, som hele Hensigten med Bestemmelsen kræver.

Hvad de Fordringer angaar, som skulle præskriberes i kortere Tid efter § 3, da maa de Djemed, som Handelsstanden havde ved sit Ønske om at faa en kortere Præskriptionsfrist, vistnok føre til dette Resultat. Det, der skulde opnaas for de næringsdrevende ved den korte Præskriptionsfrist, er jo ikke direkte det, at de faa deres Renge — for det kan jo en Præskriptionslov ikke staffe dem — men det er det, at man da i det mindste nødes til at klare Forholdet, saaledes altsaa, at der enten maa foregaa en Betaling eller i manglende Fald en Inddrivning eller i alt Fald en Opgørelse, hvorunder en udtrykkelig Anerkendelse fra Debtors Side af Gælden finder Sted, og da jo Kreditor i Reglen er den stærkere i Forholdet, vil han jo ogsaa i de fleste Tilfælde let kunne gennemføre, at Debitor endogsaa skriftlig anerkender Skylden, dersom det forlanges, f. Eks. ved Paategning paa Regnskabet, at han anerkender dets Rigtighed. Hvorvidt man saa kan saa Renge af ham straks, bliver jo en anden Sag, men det er et Forhold, som Lovgivningen overhovedet slet ikke kan være Herre over. Det er altsaa kun et mere indirekte Stød til en hurtig

Afgørelse af den Slags Mellemværender, som Lovgivningen kan give. Naar man har været nendig om, hvilken Frist der da navnlig skulde sættes, tror jeg ogsaa, det vil være rettest at blive staaende ved de tre Aar, naagtet jeg ganske vist erkender, som den ærede første Taler bemærkede, at der jo i mange Mellemregningsforhold maaſte ikke er Grund til at gaa saa langt. Men dels er det jo allerede betydeligt at gaa ned fra den gamle tilvante Frist af 20 Aar til 3 Aar, det er allerede et stort Spring, dels vil det i dette Punkt være af Bigtighed at være i Overensstemmelse med Norge, og dels endelig kan det vel ogsaa nok være, at der kan være Gæne, Steder, hvor f. Eks. 1 eller 2 Aar vilde være lidt for kort. I den Henseende maa jo naturligvis de tilvante Forhold i Befolkningen spille en stor Rolle. Det vil ses af de fremmede Love, der ere afstrøgne som Tillæg til Motiverne, at der er andre Steder, hvor man har en meget kortere Frist. I Frankrig f. Eks. er Fristen kun 1 Aar efter Code Napoléons Art. 2272. Jeg tror derfor, at det paa dette Punkt vil blive rettest at blive staaende ved 3 Aar.

Jeg vil endnu kun gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til det Skridt, som fra Regeringens Side er foretaget for saa vidt muligt at tilvejebringe Lighed med de andre nordiske Lande paa dette Punkt. Det var i og for sig et Emne, som der var al Grund til at fremme fra dansk Side, og som skulde have været fremmet, hvad enten man havde mødt Smødekøkken i den Henseende fra de andre nordiske Lande eller ikke. Det er et Forhold, som vi af Hensyn til os selv havde Anledning til at tage frem, og hvor vi maatte gøre det uden Hensyn til, om man fra de andre Landes Side vilde være med. Men da det i det hele taget i den senere Tid er forføgt, ikke uden Held, at tilvejebringe den størst mulige Overensstemmelse i Punkter, der vedkomme den privatretlige Lovgivning, i Særdeleshed i alt, hvad der vedkommer Handelsforhold og deslige, anſaa jeg det for rigtigt ogsaa her at gøre et Forsøg i den Henseende. For Sverriges Vedkommende lykkedes det, som bemærket i Motiverne, ikke at naa det, men for Norges Vedkommende tror jeg det er naaet, idet det nemlig vel ikke er lykkedes, som allerede tilstrækkelig oplyst under disse Forhandlinger, at naa til en ensartet Redaktion af Lovforlagene i de to Lande — der er endogsaa en ret betydelig Forfæls paa Redaktionen, og der er ogsaa enkelte Forfælsigheder i Realiteten — men det, der dog er Hovedsagen, er naaet, og Hovedsagen er efter min Me-